

המביא גט פרק ראשון גיטין

۱۰

עין משפט
נר מצוה

ח א מ"י פ"ג מה' עדות
הל' ו סמג עשין קט
טוש"ע ח"מ סימן מו
סעיף לח בהגה"ה:

קי רי"ד (המשך)

[illegible]

לכאורה זה יתכן לעיל
גבי מימרא דרבה אבא
הכא הכונה דרבנן מ"מ חששו
לזיופא ול"ע.

אפילו נכתב לשמו פסול לגרש בו לר' מאיר כדאמרין בריש כל הגט (לקמן דף קד:)^א כתב לגרש בו את הגדולה לא יגרש בו את הקטנה וקאמר בגמ' קטנה הוא דלא מצי מגרש הא גדולה מגרש מוסיף לה^ב (כר' אלעזר ולא כר"מ)^ג משום דבעינן שהיא מוכיח מתוך עדי החתימה הי מינייהו מגרשה ובסמוך בעי לזקומי מתני' כר"מ ואפילו לרבי אלעזר ר'ר' עדי מסריה שדיעו שעאלו הצעל שלח וליבא^ד ואור"י דהא דלארזין צבין הכא היינו כדי שלא יערער הצעל ויאמר שכתבו הסופר כדי להתלמד והוא החמים עליו עדים שהוא לא היה בקי לשמה: **הא** קורא הוא חומר^ה הוא. בריש האשה רבה (יבמות דף פח.) גבי מתוך חומר^ה שהחמרת עליה צפופה דפריך לא לחמיר ולא ליקל ונשמי משום עיגונא אקילו רבנן^ו לא שייך למיפך האי קולא הוא חומר^ה הוא דאי מנכרית לה מרי וצא בעלה מותרת לחזור כדאמרין התם וסמא צדח חל מזה ומזה דהתם זימנין דלא אפשר לתקן כשלא ראה אלץ אחד שהיה מריש שהוא בעלה ואפילו איז שם הרבה מי יצאם ככאן להפליא אבל כאן יכול לצלח בשנים: **חד** אתי בעצ' מערער ופסי' ליה.

וַיֹּאמֶר הוּא דַּאי
מִי בַעַל מַעֲרַעַר וּפְסִיל
וְרַעַר וּפְסִיל לִיה כִּיּוֹן
תִּתְּנוּ לָהּ רַבִּי יוֹחָנָן וְרַבִּי
נִינִס וְחָדָא אָמַר בְּפָנֵי ג'
אֲתִי לְאוֹרוּעֵי נַפְשִׁיהּ
מִרַבְּרָה אָמַר לָךְ מִי
הַבְּנֵי נַחְתָּם לְשִׁמְהָ
אֵלָּא דַּאי מַפְשַׁת
יֵיחִיָּה הִשְׁתָּא גַּמִּי אֲתִי
חֲדָא מִתְרַתִּי לֹא
כְּרַבָּא אָמַר לָךְ א"כ
לֹא בְּפָנֵי נִכְתַּב ל"ל
דַּא בְּדִין הוּא דְּלִיתָנִי
וַיִּחְלָפוּ בְּקִיּוּם שְׁמוֹת
מִי דְּמִי הִתְּם

אָתִי לֹא־אֶחָדֹפִי בְּקִיּוֹם שְׁמִירוֹת
דַּעֲלָמָא. וְהָיָה כִּיּוֹן דִּלְפִּין לִרְכִּי
לְזוֹמֵר צִפְנִי נִכְתָּב אֶלֶף מֵשׁוֹם אִיחֻלּוּפִי
אֲמַלִּי פִּסְיֵל בְּרִישׁ פ"ב (תקנן 97 ע"ו).
צִפְנִי נִכְתָּב חֲזִיו אַחֲרוֹן טָפִי מִחֲזִיו
רֶאשׁוֹן וְיִלְל דְּבִחְתּוֹ רֶאשׁוֹן יֵשׁ צו שם
הָאִישׁ וְהָאִשָּׁה וְהָאִשְׁמֵן שְׁהוּ עֵיקֶר הַגִּט
מִינֵכֶּךָ לְמִתְלָת וְלֹא אֲמַלִּי לִנְחִילוּפִי:
הַבָּא בְּפָנַי אֶלֶף יִדְעָמִי אִין מוֹעִיל
וְטַעמָא דְּכִשְׁמֵר צִפְנִי

ונחתם דייק טפי דמרע אנפשיה טובה
לא מהני ידעתי לרצה כמו לרצה על כרחך משום דלרצה הוי טעמא
קיום ויועיל ידעתי וצריך בפני נחתב דלא אחי לאחיופי ואור"י דמכח
דיס בפנינו נחתם כשר משמע ליה לרצה ידיענו לא מהני **א** אחר כ
כר קיימא לא מהני לי בפני ומה לי יודע אמי משמע שרובה לומר דשליח
ר כי אמר ידעתי משום דאשלוחין דעלמא קאי ולעיל לא בעי למימר
צריך ^א אבל תימא הוא דבכל דוכתי נקט לרצה בפני נחתם לאו דוקא
פילו הוא ואחר מעידין על חתימת עד שני פסול דאי לא הוה אלא
סביעו בחתימת שני יפסל אע"י דבוקטערס פ"י התם דהיינו הא דפרין
מ"מ אין סבא כלל שהיה רבא טועה בכך ונראה ידיעתי לא מהני
דפרש ר' משולם אטו כי אחרי ידענו שנים מעלמא שיקיימו גט זה מי
ב ^א **ב**יון אדארי ידענו ב' וקושיא דאשה ובעל דבר לא חש
מייח ע"ד כשר אחי לאחיופי

משום עיגונא אקילו דה. להימניה לשליח: האי קורא היא. בתמיה:
דחי מזרכא פרי. למימר לשמה דו לא מצי בעל לערער השמא אחי
ומערער ואוקי חד לבהדי חד: כיון דאמר מר. לקמן (דף ה:) : בפני
כמה נופח. שליח חד אשמו ואומר בפניהם בפני נכתב בפני שנים
וכו': מעיקרא מידק דאשליח

כשמקבלו מיד הצעל ויודע צו שצרכון
מגרסה ולא יבא ויערער עוד ואי נמי
עורר אינו נאמן דודאי דק במילתא
שפיר: נעשה כמי שנקרה עדותן
בצ"ד. דלא חליף איניש ליוזיפ: אחי
למייגווי. דלא ואמר כולה. ואמרין
לקמן (ס) על המשנה ממשעו שטבעו
חכמים בגיטין הולך ממזור: הדא
מסתא. תיבות כגון בפני נכתב לשמה:
גייז. דוימנין דלא אמר אלא בפני
נכתב: הדא מסתרי. כגון בפני
נכתב: לא גייז. וממילא שיליגן ליה
אי נכתב לשמה ואמר אין אי נמי סתמא
(לשמה) קא מסתרי. ומיהו בפ"ג
ובפני נחתם אצרכור דכתיבה וחתומה
בעינן לשמה וכוון דכל חדא מילתא
באפי נפשה היא לא גייז: א"כ. דטעמא
משום קיום הוא בפני נכתב למה
לי: ורבא דין הוא. דלא בעי למימר
נכתב: אלא. משום הכי אצרכור:
דא"כ. דלא אמר נכתב: אחי לאיחלופי
כו'. דמוכחא מילתא דלקיומי אחי
ומאן דחי אפר כל שטרות נמי כחד
ומייקנימי דאזי קא סקדלא ואמר מוכר
אני כתב ידי העדים: הסם. גבי
קיום שטרות יודעים אנו שזה כתב
העדים הוא דקאמר: הכא בפני
קאמר. (י) ולא קא מוכחא מילתא: הכא
אשה מהימנא. אם הביאה גט
לחצירתה ואמרה בפ"ג מהימנא כדמתן
בפ"ג (לקמן דף גז). אף הנשים שאינן
לחמונות לומר מת בעליהן כו': בעל
דבר. אותו שמוציא השטר והשטר
עליו: הכא בעל דבר מהימן. האשה
עלמה מביאה את גיטה ממדה"י בתורת
שליחות כגון דלמר לה בעלה אל
תתגרשי צו אלא בצ"ד ובלבד שתהא
נריכה לומר בפ"ג ובפני נחתם וכו'
בפ"ג (ס): אטו הכא כי אמר יודע
אני מי לא מהימן. והאילו ולדדיה
טעמא משום קיומא הוא אי אמר יודע
אני בחתומת ידי העדים מי לא
מהימן דמה לי בפני מה לי יודע אני
וכיון דהכי הוא אי לאו דמתרבינן
נמי אכתיבה דתיהו היכר צין
גיטין לשטרות אחי לאיחלופי בקיום
שטרות דעלמא לקיימיהו צעד
אחד: מאן האי סגא. דמתניתין:
אי

כשאמר בפני נעשה הכל והוא לא ראה מכשיאמר ידעתי וא"ת ואמנתי
משום לשמה ואכתי תיקשי רבה מ"ט לא אמר כרצא דמ"ט טעמא מש
מתני דבריש פ"ב (לקמן דף טו.) דקתני אחד אומר בפני נכתב ושנים א
אמרי ידענו מ' לא מהימני. פ' בקונטרס הואיל ולדלדיל טעמא
מהימני ב' אמר יודע וא"ת דנקט ב' אמרי ידענו לשון רבים ולא
ידעתי איכא בינייהו דלא וכו' לניקטא אלא הגהו דלמר כר"י ולמר
ועוד אי בחד גמי מהני ידעתי היכי קאמר רבא ברפ"ב (לקמן דף טו.)
האי שליח דמריב שתי חתימות הוה כשר והשתא משום דבא אחד מהשו
ליה רב אש' מי איכא מידי דאילו ממיקי איזו לכולי דיבורא כשר וכו' ^א
אפילו לרבא עד שיאמר בפ"ג ונחמא משום דלייק טפי כפירישו והכו
לא מהימני והואיל ומהני בזה קיום דמהי בשאר טעמות ^ב לא לחילול
למחר דלא שכיח דמייתי גיטא

מאן האי תנא דבעי בתיבה לשמה ובעי חתימה לשמה. וא"ת נכתב משום לשמה וצפני נחתם משום שאין עדים מציין לקיימו איירי למאי דס"ד מעיקרה וי"ל דרבה אף לפי המסקנא צעי חתימה לא אמר כרבא וליכא למימר הא דלא מהי דענו היינו משום אפולוג

מסורת הש"ס

(א) יצמות פח.], (ב) [לקמן
ה:], (ג) [לעיל ב: וש"נ],
(ד) [שם וז"ל], (ה) כחיות
יח:], (ו) [ע"י תוס' כחיות
כח. ד"ה קיום], (ז) [לקמן
טז:], (ח) [ס"א אינו,
טו] וקא מוכחא מילתא,
(י) בדפ"ר הגירסא: ידענו,
וע"י מהרש"א מהרש"ל
מהרש"ם,

גליון הש"ס

תוס' ד"ה האי ב' לא
שייך למפדך. לא וזמי
להבין דנריהם הקדושים
כיון דסמכין על סברא
דדייקא דבעלה מת ממילא
לא שייך שיצוא ולא אחי
לידי חומרא ושאי הכא
לאף דסמכין דהשליח
אומר אמת מ"מ שמא יצוא
בעל ויערער בפקדו. וה'
יארע ענין:

מוסף תוספות

א. ויו לו שתי נשים ושומותיהן שוין. נרש"ל.
ב. בעדי מנין. נרש"ל.
ג. דאמר עדי חתומה כרתה איש גדולה לא מצא נשים. מוס' הלש"ל.
ד. ולר' אלעזר עדין בעדי מוכיח עדי מורה הימניה מרגש כמו לר"ם בברי חתומה. דלמקם פ' בעדי אחיה חתני' דב' ששלחו ב' גיטין נתון שתיהן לו ושתיהן לו מוקי לה בבמ' דלא כד' אלעזר דלא אד' ידעי עדי מסירה בהי מניניהו גמרא ואצ"פ שהשליח נאמר בעלה של זו עשני שליח חתני דאין אק' הוכחה לעירי מסירה. חס' ועפ"י נרש"ל.
ז. שסמך לינש דעת רש"י פ' צוים. ח. ושמא פמון קל בלן של ב"א נרש"ל.
ט. ונתנא ומתנא מליבא. נרש"ל.
י. ונרש"ל. ח. חתומה, אפ"י בשנים, אלמא בעינן נחמי חתומה לשמה ולחכי כד' חתני ידענו. מוס' לשלמא. ד' חייש רש"י לטעמא דריק טפא שכאומר שראה. מוס' הלש"ל.
ו. אבל לישן ששקולע למר, ולמי אשון מועיל, בהא לא איירי. מוס' הלש"ל. ט. [אאה ד]תנן רש"ל. פכ"י וכחל כד' נרש"ל. ונחמ' חתמ' חציר, פסול, ואכר' בהא חס' נרש"ל. י. מ"ט. אחי אלחופי בקיום שטרות דעלמא, וזכ' נפיק ב' רבנא דרעמא אפומא דחד סהדא. נרש"ל.
י"א. והשתא איכא חד בהדיה. פסול. נרש"ל. י"ב. כי אמר נפ' את אחד בפני נחמ' מוס' הלש"ל. י"ג. בשאר שטרות. מוס' הלש"ל. י"ד. דאין עדים פגיונן לקימו. מוס' הלש"ל. טו. דברתא אד' ודא שפיר היה דיע מסקנתא שרשעתא דרבה אפ"י ליה דרבה ואמאי דרדוק. נרש"ל.
טז. והשתא נחמ' דכרלה ח' סוגיא שייכא למירא אפ"י מסקנתא שפעתה. חס' הלש"ל.

פסקי רי"ד

אזלא כותיה: ולרבא דאמר
לפי שאין עדים מצויין
לקיימו ליבעי תרי מידי
דהוה אקיום שטרות
דעלמא: ע"א נאמן